

Den 1 december förändras säkerhetsskyddslagstiftningen på flera sätt. Lagstiftningen kompletteras med bestämmelser om sanktioner och viten, säkerhetsskyddschefens mandat förtydligas och det införs en ny tillsynsordning. Medlemsföretag i Svenskt Näringsliv som bedriver säkerhetskänslig verksamhet rekommenderas att ta del av förändringarna och analysera i viken mån förändringarna påverkar det egna företaget.

De förändringar som nu är aktuella har sitt ursprung i betänkandet Kompletteringar till den nya säkerhetsskyddslagen (SOU 2018:82) som i sin tur tillkom mot bakgrund av den uppmärksammade händelsen rörande Transportstyrelsens utkontraktering av it-drift 2015. Nedan behandlas de viktigaste förändringar som träder i kraft den 1 december i år.

Säkerhetsskyddschefens roll

Genom ändringen skärps bestämmelserna om säkerhetsskyddschefens roll i en organisation. Bestämmelsen om säkerhetsskyddschefen flyttas från säkerhetsskyddförordningen till säkerhetsskyddslagen och från att tidigare ha gällt enbart myndigheter, regioner och kommuner gäller nu för samtliga organisationer att säkerhetsskyddschefen ska vara direkt underställd verksamhetens chef, dvs. normalt den verkställande direktören på ett företag. Säkerhetsskyddschefen ges ett ansvar att leda säkerhetsskyddsarbetet, t.ex. att kontrollera säkerhetsskyddet. Säkerhetsskyddschefens ansvar får inte delegeras, men arbetsuppgifter inom säkerhetsskyddet kan utföras av andra så länge ansvaret kvarstår hos säkerhetsskyddschefen.

Kravet på säkerhetsskyddsavtal utvidgas

Bestämmelserna om säkerhetsskyddad upphandling och säkerhetsskyddsavtal förändras så att säkerhetsskyddsavtal även ska upprättas vid andra slag av samarbeten mellan två eller flera organisationer än upphandlingar. Sådana samarbeten kan t.ex. vara forskningssamarbeten eller andra former av samarbeten där säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter behöver delas eller där ett gemensamt deltagande i säkerhetskänslig verksamhet krävs. Som tidigare finns en kvalificeringsregel att kravet gäller när uppgifterna är placerade i säkerhetsskyddsklass konfidentiell eller högre.

Nya krav inför utkontraktering och överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet

Innan ett förfarande som kräver säkerhetsskyddsavtal inleds ska en verksamhetsutövare genom en särskild säkerhetsskyddsbedömning identifiera vilka säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller vilken säkerhetskänslig verksamhet i övrigt som den andra aktören kan få tillgång till och som kräver säkerhetsskydd. Den särskilda säkerhetsskyddsbedömningen ligger sedan till grund för en lämplighetsbedömning. Om verksamhetsutövaren bedömer att utkontrakteringen eller överlåtelsen är lämplig ska verksamhetsutövaren samråda med sin samrådsmyndighet. Bestämmelsen gäller om överlåtelsen eller utkontrakteringen innefattar säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter på nivå hemlig eller högre eller motsvarande nivå när det gäller säkerhetskänslig verksamhet i övrigt. Samrådsmyndigheten har rätt att stoppa en utkontraktering eller överlåtelse eller förelägga om att vissa åtgärder ska vidtas innan överlåtelsen eller utkontrakteringen får vidtas

Sanktioner och viten

För att tydliggöra kraven i lagstiftningen införs ett sanktionssystem som innebär att en tillsynsmyndighet får besluta om sanktionsavgift för vissa överträdelser mot centrala delar av säkerhetsskyddslagstiftningen och om det har inletts ett förfarande eller genomförts en överlåtelse i strid med ett förbud, eller om en verksamhetsutövare har lämnat oriktiga uppgifter i samband med samråd eller tillsyn. Sanktionsavgiftens storlek avgörs av omständigheterna kring överträdelsen och

bestäms till ett belopp mellan 25 000 och 25 miljoner kronor. Förelägganden som en tillsyns- eller samrådsmyndighet beslutar får förenas med vite.

Ny tillsynsordning

Den 1 december förändras också tillsynsordningen i lagstiftningen och nya tillsynsmyndigheter tillkommer för områdena försvarsmateriel (Försvarets materielverk), finansiella företag (Finansinspektionen), fjärrvärme-, naturgas-, olje- och drivmedelsförsörjning (Statens energimyndighet) samt kärnteknisk verksamhet (Strålsäkerhetsmyndigheten). Den tillsynsuppgift som tidigare låg på länsstyrelserna delas upp i fyra större områden och ansvaret för tillsyn delas upp mellan länsstyrelserna i Stockholm, Västra Götaland, Skåne och Norrbotten. Affärsverket Svenska kraftnät, Transportstyrelsen samt Post- och telestyrelsen kvarstår som tillsynsmyndigheter enligt tidigare. Försvarsmakten och Säkerhetspolisen får dessutom ett uppdrag att vara samordningsmyndigheter och samordna tillsynsverksamheten mellan tillsynsmyndigheterna.

För mer detaljerad information om säkerhetsskyddslagen och säkerhetsskydd, inklusive vägledningar, besök Säkerhetspolisens webbsida om säkerhetsskydd: "[Säkerhetsskydd - Säkerhetspolisen \(sakerhetspolisen.se\)](#)"